

af 0 og 2 pct. reel olieprisstigning. Det understreger vanskelighederne ved at vurdere projektet som helhed.

De beregnede valutabesparelser forudsætter, at en alternativ gaseksport vil ske til samme pris som den, DONG skal betale – til trods for at f. eks. den aftalte gaspris med Ruhrgas AG ifølge »Indstilling om indførelse af naturgas« er 25 pct. højere end DONG's købspris. Forhøjes den anslåede eksportindtægt på 1 mia kr. med 25 pct., falder det årlige valutaoverskud fra 5–600 mill. kr. til 250–350 mill. kr. Det er umuligt at se, om D.U.C.s afregning til de udenlandske partnere er taget i betragtning.

Endvidere forudsættes en årlig indtægt på ca. 100 mill. kr. ved salg af ekstracapacitet i søledningen, uden at der gives nogen grund til at forvente en sådan indtægt. Ses der bort fra denne tænkelige, men udokumenterede indtægt, falder valutabesparelser pr. år yderligere til 150–250 mill. kr.

Endelig forudsættes, at naturgassen helt frem til 2006 (2024) erstatter den forholdsvis dyre fyringsolie og ikke f. eks. kul eller nukleart brændsel som følge af omstilling i løbet af perioden til fjernvarme, varmepumpe, solfangere osv. (jfr. nedenfor). Derved overvurderes indtægterne – formentlig betydeligt mere end de 150–250 mill. kr. dokumenterede besparelser. Det foreliggende materiale begrundet således ikke forventninger om valutabesparelser i kraft af naturgasprojektet.

Vedrørende beskæftigelsesvirkninger, jfr. indledningen.

Det er klart urimeligt at beregne den sam-

fundsøkonomiske interne forrentning ved at sammenligne naturgasprojektet med en situation, hvor de eksisterende opvarmningsformer vedligeholdes uændrede til 2006 (2024). Alene ændringerne i forholdet mellem investerings- og driftsudgifter ved kraft- og varmeproduktion har skabt markedsøkonomiske forudsætninger for øget kraftvarmeforsyning, dvs. at der også uden politiske indgreb ville finde en omlægning af opvarmningsformerne sted. Derfor er den angivne samfundsøkonomiske interne rentabilitet i alle tilfælde for høj. Beregning af rentabiliteten under forudsætning af, at naturgassen helt eller delvist erstatter f. eks. kraftvarmeforsyning havde været rimeligere.

Mere generelt gælder, at naturgas er en hovedsagelig lavteknologisk energiform, som ikke tilfører landet væsentlig teknologisk fornyelse. Det er på den anden side kun ved at styrke den know-how-tunge del af eksporten, at landet løser sine samfundsøkonomiske problemer – betalingsbalance-, valuta-, beskæftigelsesproblemer osv. Naturgas vil formentlig i bedste fald ikke forværre de samfundsøkonomiske problemer, men bidrager i alle tilfælde ikke til deres løsning.

Det offentlige kunne forene energipolitiske og samfundsøkonomiske interesser ved at tegne udviklingskontrakter med erhvervslivet om energiteknik, der befinder sig på gennembruds-stadiet. Nedenfor er nogle tal vedrørende varmepumper anført for at vise, at det drejer sig om en energiteknik på gennembrudsstadiet.